

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/13-2308 No 14-16-19

Curtea Constituțională

str. Al. Lăpușneanu, nr. 28, Chișinău, Republica Moldova, MD-2004
E-mail: secretariat@constcourt.md

Curtea de Apel Chișinău, vă remite sesizarea de excepție a neconstituționalității a art. 207 alin. (1) și art. 207 alin. (2) lit. d) al Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19 iulie 2018, în vigoare din 01 aprilie 2019, depusă în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ în ordine de recurs, la cererea de chemare în judecată înaintată de Zambilovici Lidia împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.

Anexă: Copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate cu anexe, total pe 13 file și copia încheiere pe 4 file.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Mali Ala

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. *2229*
" *19* " *12* *2019*

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire **Zambilovici** 2. Prenume **Lidia**

3. Funcția **manager**

4. Adresa **mun.Chișinău, str.31 August 1989, 106, lit.”B”**

5. Tel./fax **068-03-49-54**

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel. 10. Fax

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prezenta sesizare are ca obiect solicitarea de verificare a corespunderii constituționalității a prevederilor art.207 alin.(1), art.207 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ al Republicii Moldova, deoarece acestea contravin prevederilor art.16 alin.(2), art.20 alin.(2) al Constituției Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. Actualmente pe rolul Curții de Apel Chișinău se examinează în ordine de recurs cauza de contencios administrativ nr.3r-763/19 la cererea de chemare în judecată înaintată de Zambilovici Lidia împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Iraida Secrieru, din 08 octombrie 2019, s-a lăsat fără examinare cererea reclamantei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și cererea de conexare a cauzelor. S-a respins demersul Serviciului Fiscal de Stat privind declararea inadmisibilității cererii depuse de Zambilovici Lidia împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ. S-a declarat, din oficiu, ca fiind inadmisibilă cererea lui Zambilovici Lidia împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.

Drept temei pentru declararea cererii lui Zambilovici Lidia împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ ca fiind inadmisibilă a servit faptul omiterii de către reclamantă a termenului de adresare în instanță de judecată referitor la contestarea hotărârii seria AH nr.0153530 din data de 03.03.2017 cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului și a omiterii termenului de depunere a cererii prealabile referitor la actul seria AB 221553 din data de 23.03.2017 de ridicare a mijloacelor bănești în numerar a contribuabilului.

Temeiul legal pentru declararea cererii lui Zambilovici Lidia împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ ca fiind inadmisibilă a fost indicat art.207 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, care prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Reclamantul Zambilovici Lidia a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Iraida Secrieru, din 08 octombrie 2019, prin care a solicitat anularea încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Iraida Secrieru, din 08 octombrie 2019 și adoptarea unei noi încheieri prin care să fie dispusă restituirea pricinii spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Conform art.186¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate.

Din conținutul încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Iraida Secrieru, din 08 octombrie 2019, rezultă că instanța a declarat cererea inadmisibilă din alte temeiuri decât conform invocărilor pârâtului, astfel, pârâtul nu a invocat tardivitatea acțiunii.

Astfel, recurentul Zambilovici Lidia este plasat într-o situație net dezavantajoasă în raport cu reclamantii, care depun acțiuni civile, deoarece acțiunile depuse de dânsii după expirarea termenului prevăzut de lege pot fi respinse ca fiind tardive doar în condițiile în care acest fapt a fost invocat de partea în proces, pe când acțiunea în contencios administrativ depusă după expirarea termenului prevăzut de lege poate fi declarată ca fiind inadmisibilă de instanța din oficiu.

Conform art.16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, toți cetățenii Republicii

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Recurentul Zambilovici Lidia consideră că prevederile art.207 alin.(1), art.207 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ al Republicii Moldova, conform cărora instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209, ce urmează a fi aplicate la soluționarea prezentei cauze, contravin prevederilor art.16 alin.(2), art.20 alin.(2) al Constituției Republicii Moldova, deoarece dreptul instanței de judecată de a declara din oficiu acțiunea ca inadmisibilă pe motivul depunerii acesteia după expirarea termenului prevăzut de lege, în condițiile în care niciuna dintre părți nu a invocat acest fapt, încalcă dreptul la egalitate în fața legii și îngreădește accesul la justiție.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. Prin prezenta sesizare solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova verificarea corespunderii constituționalității prevederilor art.207 alin.(1), art.207 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ al Republicii Moldova, deoarece acestea contravin art.16 alin.(2), art.20 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

În vederea celor expuse solicit respectuos ca Curtea Constituțională a Republicii Moldova să ia atitudine de problema respectivă și să declare neconstituționale prevederile art.207 alin.(1), art.207 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ al Republicii Moldova, deoarece acestea contravin art.16 alin.(2), art.20 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notifița Explicativă)

16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. La prezenta sesizare urmează să fie anexate de către instanța de judecată materialele cauzei civile nr.3r-763/19.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

(A se vedea capitolul VIII al Notitei Explicative)

18. **Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.**

**Sesizarea datată se depune la Curtea de Apel Chișinău
Judecător Malî Ala la data de 18 noiembrie 2019**

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Recurent Zambilovici Lidia

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) judecător: Iraida Secrieru
Dosarul nr. 3r-763/19
2-17166494-02-3r-05112019

ÎNCHEIERE

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

25 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul	Vladislav Clima
Judecători	Ecaterina Palanciuc și Ala Malii
Grefier	Valentin Vatavu

examinând recursul declarat de către Elena Djulai și Iosif Zambilovici, în interesele Lidiei Zambilovici, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Zambilovici împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ, împotriva încheierii din 08 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

a c o n s t a t a t:

1. La 15 mai 2017, Lidia Zambilovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ.
2. La 15 mai 2019, Serviciul Fiscal de Stat a depus demers cu privire la declararea inadmisibilității cererii de chemare în judecată depuse de Lidia Zambilovici împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ.
3. La 10 iunie 2019, Lidia Zambilovici, Elena Djulai și Iosif Zambilovici au depus cerere cu privire la conexarea prezentei cauze civile, cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Zambilovici, Elena Djulai și Iosif Zambilovici împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală mun. Chișinău, intervenient accesoriu Dmitrii Agheev cu privire la contestarea actelor administrative.
4. La 18 septembrie 2019, Lidia Zambilovici a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința prevederilor art. 194 Cod Fiscal.
5. Prin încheierea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a lăsat fără examinare cererea Lidiei Zambilovici cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și cererea de conexare a cauzelor civile. S-a respins demersul Serviciului Fiscal de Stat cu privire la declararea inadmisibilității cererii de chemare în judecată depuse de Lidia Zambilovici

- împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ. Cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Zambilovici împotriva Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ, s-a declarat, din oficiu, inadmisibilă.
6. La 25 octombrie 2019, Elena Djulai și Iosif Zambilovici, în interesele Lidiei Zambilovici a declarat recurs împotriva încheierii din 08 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii enunțate, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.
 7. La 18 noiembrie 2019, Lidia Zambilovici a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizarea Curții Constituționalitate a Republicii Moldova privind controlul constituționalității prevederilor art. 207 alin. (1) Cod administrativ care stipulează că „instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs” și art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ care prevede că „Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 209”.
 8. Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de Lidia Zambilovici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale.
 9. În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.
 10. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.
 11. Conform paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării

sau asupra conformitații cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

12. În paragraful 83 din Hotărârea menționată, Curtea Constituțională a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.
13. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.
14. La caz, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate constituie prevederile art. 207 alin. (1) și art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.
15. Colegiul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către Lidia Zambilovici, care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.
16. Totodată, s-a constatat că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.
17. Colegiul menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei indicate *supra*, depusă de Lidia Zambilovici constituie o prerogativă a părții din proces.
18. Prin urmare, prevederile legale a căror control constituțional se solicită de Lidia Zambilovici sunt pertinente soluționării litigiului dedus judecății, or, excepția de neconstituționalitate este ridicată asupra prevederilor art. 207 alin. (1) și 207 alin. (2) lit. d) al Codului administrativ al Republicii Moldova, pe care și-a întemeiat poziția sa instanța ierarhic inferioară la emiterea încheierii din 08 octombrie 2019, care și constituie actul contestat cu recurs de către Elena Djulai și Iosif Zambilovici, în interesele Lidiei Zambilovici.
19. Totodată, ca rezultat al admiterii cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a amâna examinarea recursului în prezenta cauză, rezultând din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează

- examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.
20. În urma celor relatate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Lidia Zambilovici privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 207 alin. (1) și art. 207 alin. (2) lit. d) al Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19 iulie 2018, în vigoare din 01 aprilie 2019, cu amânarea examinării recursului până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.
21. În conformitate cu art. 12¹, art. 269 - 270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

d i s p u n e:

Se admite cererea depusă de Lidia Zambilovici privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale a Republicii Moldova cererea depusă de Lidia Zambilovici privind controlul constituționalității prevederilor art. 207 alin. (1) și art. 207 alin. (2) lit. d) al Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19 iulie 2018, în vigoare din 01 aprilie 2019.

Se amână examinarea recursului declarat de către Elena Djulai și Iosif Zambilovici, în interesele Lidiei Zambilovici împotriva încheierii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Zambilovici împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ, până la pronunțarea Curții Constituționale a Republicii Moldova asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecător

Judecător

Vladislav Clima

Ecaterina Palanciuc

Ala Malii

Copia corespunde originalului

Judecător C. A. Chișinău

Ala Malii